

Ed.

626. Frumvarp

til fjáráukalaga fyrir árið 1923.

(Eftir eina umr. i Nd.)

1. gr.

Til viðbótar við gjöldin, sem talin eru í fjárlögunum 1923, eru veittar 381290 kr. til gjalda þeirra, sem um getur hjer á eftir.

2. gr.

Til viðbótar við 10. gr. fjárlaganna (til ráðuneytisins) eru veittar 3000 kr. Dýrtíðaruppbót til núverandi ráðherra fyrir 1922, 1500 kr. til hvors, kr. 3000,00.

3. gr.

Til viðbótar við 12. gr. fjárlaganna (læknaskipun og heilbrigðismál) eru veittar 60235 kr.

1. Styrkur til læknisvitjana handa Reykhólahjeraði:

a. fyrir árið 1922	... ..	kr. 250,00	
b. fyrir árið 1923	... ..	— 250,00	kr. 500,00
2. Til sjúkrahúss og læknisbústaðar á Blönduósi, þriðjungur kostnaðar, alt að	... ..	—	17000,00
3. Til sjúkrahúss og læknisbústaðar í Síðuhjaraði, þriðjungur kostnaðar, alt að	... ..	—	10000,00
4. Til sjúkrahúss á Sauðárkróki, þriðjungur kostnaðar, alt að	... ..	—	4200,00
5. Til útgáfu ljósmóðurfræði, viðbótarstyrkur	... ..	—	2000,00
6. Til geislalækningastofu ríkisins, til nýrra tækja..	... ..	—	4800,00
7. Til geitnalækninga, ² / ₃ kostnaðar...	... ..	—	3000,00
8. Til breytingar á Röntgentækjunum á Akureyri, helmingur kostnaðar, alt að	... ..	—	5000,00
9. Til Halls Hallssonar tannlæknis, til áhaldakaupa, enda setjist hann að á Austurlandi	... ..	—	1500,00
10. Til Guðnýjar Jónsson, styrkur til að ljúka hjúkrunarnámi	... ..	—	1000,00
11. Sjúkrakostnaður nokkurra taugaveikisjúklinga í Flensborgarskólanum	... ..	—	1635,00
12. Til Sigvalda læknis Stefánssonar Kaldalóns, sjúkrastyrkur	... ..	—	1500,00
13. Til Benedikts Björnssonar, til að leita sjer lækninga við sjóndepru	... ..	—	2500,00
14. Til Páls Vigfússonar, til að leita sjer lækninga við berkla- veiki	... ..	—	1600,00
15. Til Elinar Sigurðardóttur, í sama skyni	... ..	—	1000,00
16. Til yfirlæknisins á Vífilstöðum, til þess að sækja fund berkla- lækna í Kristjaníu	... ..	—	2000,00
17. Til Kristjáns Jónassonar, veitingamanns í Borgarnesi, til þess að bæta honum að nokkru tjón, er hann beið við sóttkvíun	... ..	—	1000,00
		Samtals	kr. 60235,00

4. gr.

Til viðbótar við 13. gr. fjárlaganna (samgöngumál) eru veittar 136400 kr.

1. Styrkur til bifreiðaferða frá Reykjavík austur um sveitir	... ..	kr. 2000,00	
Bifreiðafjelag, er njóta vill styrksins, skal hlfta reglum, er stjórnin setur um reglubundnar og ódýrar ferðir, með enda- stöðvum í Garðsauka og á Húsatóftum.			
2. Til dragferjuhalds:			
a. Á Skjálfandafljóti..	... ..	kr. 300,00	
b. Á Blöndu.	... ..	— 300,00	600,00
3. Aukastyrkur til Djúpbátsins (póstbátsins á Ísa- fjarðardjúpi)	... ..	kr. 8000,00	
og til Breiðafjarðarbátsins Svans	... ..	— 10000,00	18000,00
Styrkirnir eru því skilyrði bundnir, að bátarnir fái			
		Flyt	kr. 20600,00

	Flutt kr.	20600,00
annarsstaðar að eftirgjöf á skuldum eða styrk, er nemi jafnmikilli upphæð og ríkissjóðsstyrkurinn.		
4. Viðbótarlína frá Reykjarfjarðarsíma að Kaldrananesi	—	6500,00
5. Til uppbótar á launum starfsmanna landssímans og talsíma-kvenna við bæjarsímann í Reykjavík, samkv. tillögum lands-símastjóra, þó svo, að efnisvörður landssímans, Steindór Björnsson, fái 200 kr. fyrir hvert barna sinna	—	19300,00
6. Til vitabygginga 1921 og 1922 (gengismunur)	—	75000,00
7. Styrkur til byggingar innsiglingarvitanna við Berufjörð	—	4000,00
8. Til að endurreisa stíkur á Kálfafellsmelum og Skeiðarársandi og til sjómerkja	—	11000,00
	Samtals kr.	136400,00

5. gr.

Til viðbótar við 14. gr. fjárlaganna (kirkju- og kenstumál) eru veittar 12180 kr.

1. Til þess að bæta íslenskum námsmönnum erlendis upp gengis-mun á fjársendingum heiman að	kr.	4000,00
2. Til þess að kaupa »Diathermik«-áhald, alt að	—	4000,00
3. Til Einars Jónssonar, kennara við stýrimannaskólann, uppbót	—	1180,00
4. Til kvennaskólans í Reykjavík, viðbótarstyrkur	—	1000,00
5. Til sama skóla, til áhaldakaupa	—	1000,00
6. Til kvennaskólans á Blönduósi, viðbótarstyrkur	—	1000,00
	Samtals kr.	12180,00

6. gr.

Til viðbótar við 15. gr. fjárlaganna (vísindi og listir) eru veittar 36400 kr.

1. Til aðgerða á Þingvöllum	kr.	3000,00
2. Til aðgerða á Bessastaðakirkju	—	450,00
3. Til Þjóðmenjasafnsins, vegna forngrípakaupa 1922	—	1000,00
4. Til að gera eirsteypu af minnismerki Einars Jónssonar um Hallgrím Pjetursson	—	4000,00
5. Til Bjarna Sæmundssonar skólakennara, til fiskirannsóknna, fóst laun fyrir þrjá síðustu mánuði ársins, auk dýrtíðaruppbótar	—	1250,00
6. Til orðabókar Sigfúsar Blöndals (lokaveiting)	—	15000,00
7. Til ritstarfa:		
a. Til dr. Helga Pjeturss	kr.	1600,00
b. Til Jakobs Thorarensens	—	800,00
c. Til Stefáns frá Hvitadal	—	800,00
	—	3200,00
8. Til Hjálmars Lárussonar hins oddhaga	—	500,00
9. Til Emanuel Cortes yfirprentara, til að sækja prentlistarsýn-ingu í Gautaborg sumarið 1923	—	2500,00
	Flyt kr.	30900,00

	Flutt	kr.	30900,00
10. Til sögukennarans við háskólann, til þess að sækja sagnfræðingafund í Gautaborg	—		2000,00
11. Til hljóðfæraskólans í Reykjavík	—		1000,00
12. Fyrsta afborgun af andvirði fyrir handrit dr. Jóns J. Aðils um sögu Íslands	—		2500,00
	Samtals	kr.	36400,00

7. gr.

Til viðbótar við 16. gr. fjárlaganna (verkleg fyrirtæki) eru veittar 111100 kr.

1. Til Einars Sæmundsens skógarvarðar, húsaleiguuppbót	kr.	600,00
2. Til framhalds hafnargarði á Sandi alt að	—	10000,00
3. Til viðgerðar á brimbrjótnum í Bolungarvík	—	20000,00
4. Til sjóvarnargarðs á Siglufirði, gegn jafnmiklu frá kaupstaðnum og gegn því, að kaupstaðurinn skuldbindi sig til að halda við mannvirkinu eftir sömu hlutföllum	—	30000,00
5. Til bryggjurgerða, þriðjungur kostnaðar:		
a. Til hafskipabryggju á Reyðarfirði (endurveiting) alt að	kr.	12000,00
b. Til Blönduósabryggju alt að	—	3000,00
c. Til Skagastrandarbryggju alt að	—	3000,00
d. Til Stokkseyrarbryggju alt að	—	3000,00
e. Til Ólafsfjarðarbryggju alt að	—	3000,00
f. Til Stykkishólmsbryggju	—	8000,00
	—	32000,00
6. Til rannsóknar Andakílsfossanna, helmingur kostnaðar, alt að	—	3000,00
7. Til að dýpka siglingaleið að Stokkseyri, þriðjungur kostnaðar (endurveiting), alt að	—	8000,00
8. Til Jóns Magnússonar yfirfiskimatsmanns í Reykjavík, launauppbót	—	1000,00
9. Til Árna Gíslasonar yfirfiskimatsmanns á Ísafirði, launauppbót	—	600,00
10. Til Þorvalds stúdents Arnasonar, til lokanáms við ullarverksmiðju á Englandi	—	3000,00
11. Til Guttorms Pálssonar, eftirstöðvar af byggingarkostnaði árið 1921	—	1900,00
12. Til Kvenrjettindafjelags Íslands	—	1000,00

Landsstjórnin hefir verkfræðilegt eftirlit með því, að verk þau, sem um getur í liðunum 2—4 og 7, verði tryggilega af hendi leyst.

Samtals kr. 111100,00

8. gr.

Til viðbótar við 18. gr. fjárlaganna (eftirlaun og styrktarfje) eru veittar 975 kr.

1. Til Ragnildar Gísladóttur frá Eyvindarhólum... .. .	kr.	300,00
2. Til Sigríðar Fjeldsted læknisekkju	—	375,00
3. Til Ellsabetar Jónsdóttur, ekkju Pjeturs Guðmundssonar kennara á Eyrarbakka	--	300,00
	Samtals kr.	975,00

9. gr.

Til viðbótar við 19. gr. fjárlaganna (óviss gjöld) eru veittar 21000 kr.

1. Til Gísla sýslumanns Sveinssonar, sjúkrastyrkur 1921	kr.	3000,00
2. Til Einars Þorkelssonar, fyrv. skrifstofustjóra, sjúkrastyrkur..	—	1000,00
3. Til Björgunarfélags Vestmannaeyja, til að standast kostnað við aðgerð á e/s. Þór, $\frac{1}{3}$ kostnaðar þess, er fjelaginu ber að borga, alt að	—	15000,00
4. Til Jóns Gíslasonar, Laugavegi 20 í Reykjavík, uppbót... .. .	—	2000,00
	Samtals kr.	21000,00

10. gr.

Til viðbótar við 21. gr. fjárlaganna er stjórninni heimilt að veita eftirfarandi lán úr viðlagasjóði, ef fje er fyrir hendi:

1. Alt að 16000 kr. til Skeiðaáveitufjelagsins til 20 ára, með $5\frac{1}{2}\%$ vöxtum, gegn tryggingu, er stjórnin tekur gilda. Lánið er vaxtalaust fyrstu tvö árin.
2. Alt að 8000 kr. handa efnilegum mönnum til lokanáms erlendis, gegn tryggingum, er stjórnin telur nægja. Lánin skal veita til 10 ára, með $5\frac{1}{2}\%$ vöxtum, og skulu þau vera afborgunarlaus í 2—4 ár, eftir ástæðum.
3. Alt að 30000 kr. til endurbyggingar sjóvarnargarðinum á Siglufjarðareyri. Lánið veitist til 15 ára, með $5\frac{1}{2}\%$ vöxtum, gegn ábyrgð bæjarfélagsins.
4. Alt að 20 þúsund krónum til Gerðahrepps í Gullbringusýslu, gegn ábyrgð sýslufjelagsins. Lánið veitist til 20 ára, gegn $5\frac{1}{2}\%$ vöxtum.
5. Alt að 30000 kr. til kembivjela á Húsavík. Lánið er veitt til 20 ára, með $5\frac{1}{2}\%$ vöxtum og gegn tryggingu, er stjórnin tekur gilda.
6. Til R. Andersson skraddara, til þess að sauma landsforða af karlmanna-fatnaði úr íslenskum dúkum til gjaldeyrissparnaðar, 20000 kr. Lánið er veitt til 12 ára, með $5\frac{1}{2}\%$ í vexti, afborgunarlaust tvö fyrstu árin, gegn trygging, sem stjórnin tekur gilda.
7. Alt að 7000 kr. til Sigurðar bónda Lýðssonar á Hvoli í Dalasýslu, til að endurreisa býlið Svinadalssel í Saurbæjarhreppi. Lánið er veitt til 20 ára, með $5\frac{1}{2}\%$ vöxtum og gegn tryggingu, er stjórnin tekur gilda.

Viðlagasjóðslán h.f. Hvítarbakka skal standa afborgunarlaust 3 ár.

11. gr.

I. Stjórninni er heimilt að ábyrgjast eftirfarandi lán:

1. Alt að 30000 kr. til Björgunarfélags Vestmannaeyja, gegn ábyrgð bæjar-sjóðs Vestmannaeyja.

2. Alt að 15000 kr. til Hvítárbakkaskólans, ef stjórninni þykir það lán nægilega trygt.
  3. Alt að 30000 kr. til niðursuðufjelags, er Konráð Stefánsson gengst fyrir, ef fyrirtækinu er fyrir fram trygt nægilegt stofnfje og rekstrarfje.
- II. Stjórninni er heimilt að greiða hjetaðssambandi U. M. F. Vestfjarða styrk þann, er í þessa árs fjárlögum, 14. gr. XV., er ætlaður til húsmæðrakenslu á Ísafirði.